

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний університет телекомунікацій
Освітня програма	36678 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний університет телекомунікацій
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36678
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ільєнко Оксана Вікторівна, Скрипнікова Олена Сергіївна, Пирог Ольга Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.10.2020 р. – 21.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://www.dut.edu.ua/uploads/p_1347_97417665.pdf

Програма візиту експертної групи http://www.dut.edu.ua/uploads/p_1347_67727241.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП "Менеджмент" в ДУТ є актуальною, унікальною та перспективною освітньою програмою у контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів; узгоджується зі стратегією розвитку ЗВО. Структура та зміст ОП розроблені у відповідності до Національної рамки кваліфікації. Контекст реалізації ОП ураховує сучасні тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та галузі. Навчаючись на ОП, здобувачі мають можливість опанувати освітню складову, пройти педагогічну практику та виконати актуальне наукове дослідження та оформити його у вигляді дисертації. Науковий потенціал університету загалом забезпечує освітню та наукову складову ОП "Менеджмент", наукові керівники та викладачі забезпечують достатній рівень якості наукових результатів та включеність аспірантів у національне наукове середовище. Кадрове забезпечення освітнього процесу, фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП повністю відповідають вимогам та задовольняють потреби здобувачів. Разом з цим, ЕГ зазначає потребу удосконалення ОП в частині переліку та змісту обов'язкових та вибіркових ОК, забезпечення якості практичної підготовки, посилення напрямів інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності, модернізації внутрішньої системи забезпечення якості. Таким чином, ОП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають усім критеріям з недовіками, які є несуттєвими (загальний рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ДУТ має сформований роками авторитет у світі телекомунікацій, відомі наукові школи, традиції підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. Цілі ОП «Менеджмент» відповідають Стратегії розвитку ДУТ. Позитивною практикою в ДУТ є запровадження тимчасового стандарту закладу вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Специфіка і визнання ЗВО підтверджується затребуваністю аспірантури. ЗВО гідно представляє національну науку в сегменті прикладних досліджень галузевої та регіональної спрямованості. Позитивне враження від ОП формує активна співпраця з партнерськими дослідними установами та випускниками. Включенню аспірантів до національного та міжнародного наукового простору сприяє членство ДУТ у Міжнародному союзі електров'язку. ОП забезпечують кваліфіковані НПП та досвідчені вчені. У ЗВО створені сприятливі інституційні, організаційні та технічні умови для реалізації ОП "Менеджмент": розгалужена система внутрішніх нормативних актів, чітко структурований та доступний у використанні офіційний вебсайт ЗВО, розвинена система для введення дослідницької діяльності (освітня платформа Moodle, інституційний репозитарій, електронні ресурси бібліотеки, безплатний доступ до деяких наукометричних баз даних), потужна матеріально-технічна база.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час акредитаційної експертизи ЕГ були виявлені слабкі сторони ОП "Менеджмент": 1. зміст ОП не відображає унікальності програми, хоча очевидно є галузева специфіка ЗВО; 2. фактична обмеженість прав здобувачів на шляху формування індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до тематики дисертаційних робіт; 3. ОП обмежено спрямовує на розвиток soft skills; 4. низький рівень академічної мобільності аспірантів та НПП; 5. частково формальний підхід до побудови та функціонування ВСЗЯ адміністративними та сервісними підрозділами; 6. недосконала система опитувань зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів; 7. низька публікаційна активність викладачів, наукових керівників та аспірантів, зокрема у виданнях, що індексуються у базах Scopus, WoS; 8. відсутність в університеті можливостей для професійного зростання викладачів; 9. формальний характер проміжної атестації аспірантів; 10. формальна реалізація політики академічної доброчесності. Рекомендації щодо удосконалення ОП "Менеджмент": 1. оновлення методичного забезпечення ОК на основі актуалізації рекомендованих джерел та включення авторських розробок викладачів; 2. активізувати академічну мобільність та розширити межі інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності; 3. мотивація активної ініціативної участі сервісних служб ЗВО у забезпеченні якості ОП та аудит внутрішньої системи забезпечення якості; 4. розроблення та оновлення методів опитування всіх учасників освітнього процесу з подальшим оприлюдненням результатів на сайті ЗВО та прийняттям відповідних рішень; 5. посилення публікаційної активності викладачів, наукових керівників та аспірантів, зокрема у виданнях, що індексуються у базах Scopus, WoS; 6. створення в університеті можливостей для професійного зростання викладачів (відпрацювання мовної компетентності, розвиток викладацької майстерності, опанування навичок для ведення дослідницької діяльності у міжнародному просторі); 7. забезпечення публічності (відкритості) процедур атестації аспірантів, наприклад у форматі міжфакультетського семінару, що забезпечить можливість більше використовувати потенціал всіх наукових шкіл для оцінювання якості наукових результатів; 8. популяризація політики академічної доброчесності з метою реального усвідомлення її принципів та умов дотримання всіма учасниками освітнього процесу.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегія розвитку Державного університету телекомунікацій (ДУТ) на період 2020-2025 рр. (затверджено рішенням Вченої ради Університету протокол № 11 від 23.12.2019 р.) розміщено на сайті за посиланням http://www.dut.edu.ua/uploads/p_949_11377077.pdf та містить місію й стратегічні цілі ДУТ, основні вектори стратегічного розвитку ДУТ і стратегічне бачення університетського майбутнього. Місія ДУТ передбачає «реалізацію суспільної ролі Університету у розбудові держави через якісну освіту, наукові дослідження, розвиток творчої особистості з креативним мисленням» (Стратегія розвитку). Метою ОНП «Менеджмент» є «розвиток дослідницьких навичок та глибокого розуміння проблем менеджменту та забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців – оригінальних наукових досліджень в сфері менеджменту, які здатні проводити наукові розвідки, генерувати нові наукові знання, формувати теоретико-методологічний базис розвитку менеджменту за викликів та запитів сьогодення» (с. 4-5 ОНП «Менеджмент» 2016 р., що розміщено на сайті ДУТ за посиланням: http://www.dut.edu.ua/uploads/p_216_80544489.pdf). Отже, ОНП «Менеджмент» реалізовується відповідно до Стратегії розвитку ДУТ та спрямована на підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці та підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти (аспіранти) спільно реалізують Стратегію розвитку ДУТ, оскільки активно задіяні до освітньої, наукової, соціальної та громадської діяльності, що було підтверджено на зустрічах 3, 4, 5 та 10, відкритій та резервній зустрічах.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Взаємодію із зацікавленими сторонами у ДУТ було підтверджено за результатами зустрічей 1, 3, 4, 5, 6 та резервної зустрічі. Для зацікавлених сторін ОНП «Менеджмент» було створено можливість подати пропозиції шляхом надання зауважень та пропозицій до освітньої програми на сайті за посиланням: <http://www.dut.edu.ua/ua/216-osvitno-profesiyni-programi-kafedra-menedzhmentu> (пропозиції надсилаються завідувачу кафедрою). Здобувачі вищої освіти, які навчаються на ОНП «Менеджмент», приймають участь у засіданнях кафедри менеджменту, в опитуваннях та анкетуваннях. Так, здобувачі вищої освіти за ОНП «Менеджмент» 2016 року вступу Маковецька І.М. та Шмалій Л.В. – приймали участь у засіданні кафедри менеджмент та запропонували включити до дисципліни «Креативний менеджмент» тему «Методи активізації творчого потенціалу особистості» (протокол № 1 від 29.08.2018 р.); здобувачка вищої освіти за ОНП «Менеджмент» 2018 року вступу Мартиненко М.О. - запропонувала внести до дисципліни «Менеджмент комунікацій» тему «Діловий етикет» (протокол № 1 від 27.08.2019 р.) (документи додаються). За результатами зустрічей зі здобувачами вищої освіти (зустрічі 4, 5) та директором Наукового центру (зустріч 8) було підтверджено факт проведення опитувань та анкетувань з метою врахування їх зауважень та пропозицій при внесенні змін та удосконаленні ОНП «Менеджмент» (анкети додаються). Представники академічної спільноти (науково-педагогічні працівники ОНП «Менеджмент» - зустріч 3) підтвердили свою участь у процесі формування та удосконалення ОНП шляхом внесення змін у змістовне наповнення освітніх компонент (ОК). Пропозиції партнерів – роботодавців (ТОВ «ТриМоб» (Пригода В.М. – заступник директора з економіки та фінансів); Міжнародний фонд соціальної адаптації (Рубцов В.С. – президент фонду)) були враховані під час удосконалення освітньої складової ОНП «Менеджмент», що підтверджено під час зустрічі 5 та протоколом засідання кафедри менеджмент №1 від 15.08.2017 р. (документ додається). Всі роботодавці, які були на зустрічі 5, відзначили високий рівень підготовки випускників ДУТ та наявність в них soft skills, змістовне наповнення ОНП «Менеджмент» та постійну співпрацю з гарантом ОНП «Менеджмент».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У ДУТ функціонує аспірантура та активно здійснює діяльність спеціалізована вчена рада Д 26.861.03 з з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» (інформація та телекомунікації) (наказ МОН України «Про затвердження рішень атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності вчених рад» від 29.09.2016 р.). Цілі та програмні результати навчання (ПРН) ОНП «Менеджмент» враховують регіональний, галузевий контекст та відповідають сучасним тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці. З відомостей СО зрозуміло, що галузевий та регіональний контексти ОНП «Менеджмент» обумовлені диджиталізацією суспільства та активною конвергенцією управлінських процесів та телекомунікацій. Отже, на ринку праці існує потреба в науковцях з менеджменту, які володіють навичками формування якісно нових взаємодій з різними контактними аудиторіями та комунікаційних ланцюгів і бізнес-комбінацій, застосовують інструментарій автоматизації систем управління, розуміють проблеми ефективної асиміляції технологічних засобів менеджменту та ІКТ та можуть їх використовувати для проведення наукової

розвідки. Ці особливості зазначала гарант ОНП «Менеджмент», проф. Гудзь О.Є. під час зустрічі 1. Здобувачі вищої освіти і науково-педагогічні працівники під час зустрічей 3, 4 і 5 підкресливали, що ОНП «Менеджмент» відповідає тенденціям розвитку спеціальності: такі дисципліни, як: «Менеджмент комунікацій», «Управління стратегічними змінами», «Креативний менеджмент» та «Іноземна мова» забезпечують формування та розвиток науковця – управлінця в телекомунікаційній сфері. Під час резервної зустрічі гарант ОНП «Менеджмент», проф. Гудзь О.Є. вказала, що при формулюванні цілей та ПРН ОНП у 2016 р. було враховано досвід функціонування освітніх програм з менеджменту як українських ЗВО (Київського національного економічного університету, Київського національного університету технології і дизайну, Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка, Одеського національного політехнічного університету), так й закордонних ЗВО (University of Pennsylvania, Questrom School of Business), що й зазначено у відомостях СО. Однак, в ОНП та у відомостях про СО недостатньо висвітлено унікальність освітньої програми ДУТ.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. З 2016 р. у ДУТ розроблено та запроваджено Тимчасовий стандарт закладу вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» (затверджено Вченою радою ДУТ, протокол № 11 від 24.03.2016 р.; введено в дію наказом ректора ДУТ № 147 від 05.04.2016 р.), на підставі якого і була розроблена ОНП «Менеджмент». За результатами співставлення Національної рамки кваліфікацій (НРК) для відповідного рівня та ПРН ОНП «Менеджмент» можна стверджувати, що визначені проектною групою Навчально-наукового інституту менеджменту та підприємництва ДУТ програмні результати навчання відповідають дескрипторам НРК для 9 кваліфікаційного рівня. Однак, Тимчасовий стандарт закладу вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» потребує внесення змін, оскільки (1) не враховує положення постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261; (2) застарілі положення в п. V Форми атестації ЗВО щодо публікацій та вимоги щодо автореферату; (3) відсутні результати навчання відповідно до сформованих компетенцій з матрицями відповідності. В ОНП «Менеджмент» 2016 р. є певні невідповідності та неточності: (1) п. Термін дії ОП (с. 4 ОНП) зазначено, що «діє до затвердження державного стандарту вищої освіти» без вказання, що ОНП діє відповідно до Тимчасовий стандарт закладу вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», розробленого у ДУТ; (2) Орієнтація ОП (п. 3 Характеристика ОП – с. 5 ОНП) сформовано дуже широко, без визначення особливостей ОП, про які зазначала гарант під час зустрічі 1 та резервної зустрічі; (3) невідповідність між компетенціями та ПРН, які представлені у табл. 2.1 (с. 13-14 ОНП), матрицями 4, 5 (с. 18-19 ОНП) й інформаційними пакетами / силабусами навчальних дисциплін, що розміщені на сайті ДУТ. Так, для обов'язкових освітніх компонентів (ОК): «Філософія» зазначено в табл. 2.1 (с. 13-14 ОНП) компетентності ЗК1, ЗК2, ЗК5, ЗК10, тоді як в матриці 4 «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП» (с. 18 ОНП) вказано лише ЗК10; «Інноваційні технології у менеджменті підприємства» зазначено в табл. 2.1 (с. 13-14 ОНП) компетентності ПП7, ПП9, тоді як в матриці 4 (с. 18 ОНП) вказано ПП7, ПП8; для ОК «Філософія» зазначено в табл. 2.1 (с. 13-14 ОНП) компетентності ЗК1, ЗК2, ЗК5, ЗК10, тоді як в матриці 4 «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП» (с. 18 ОНП) вказано лише ЗК10. Щодо невідповідності ПРН в табл. 2.1 (с. 13-14 ОНП) та матриці 5 «Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам ОП» (с. 19 ОНП) для обов'язкових ОК: «Інноваційні технології у менеджменті підприємства» зазначено ПРН в табл. 2.1 (с. 13-14 ОНП): ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН6, тоді як в матриці 5 (с. 19 ОНП) вказано ПРН2, ПРН8.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Цілі ОНП «Менеджмент» відповідають Стратегії розвитку ДУТ. 2. Запровадження тимчасового стандарту закладу вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» (затверджено Вченою радою ДУТ, протокол № 11 від 24.03.2016 р.; введено в дію наказом ректора ДУТ № 147 від 05.04.2016 р.), на підставі якого і була розроблена ОНП «Менеджмент». 3. Співпраця з здобувачами вищої освіти, партнерами – роботодавцями та врахування їх пропозиції щодо удосконалення змісту навчальних дисциплін ОНП «Менеджмент». 4. Системна робота гаранта освітньо-наукової програми «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо удосконалення ОНП «Менеджмент» з метою її покращення та підвищення якості ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: 1. В ОНП та у відомостях про СО недостатньо висвітлено її унікальність відповідно до особливості ЗВО. 2. Тимчасовий стандарт вищої освіти ДУТ для спеціальності 073 «Менеджмент» потребує оновлення, оскільки містить застарілі вимоги та не враховує положення постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження

Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261. 3. Невідповідність в ОНП «Менеджмент» 2016 р. між компетенціями та програмними результатами навчання, які представлені у табл. 2.1 та матрицями 4, 5, й силабусами / інформаційними пакетами ОК, що розміщені на сайті ДУТ. Рекомендації: 1. Сформулювати унікальність ОНП «Менеджмент» відповідно до особливості ЗВО, власних наукових напрямів, досліджень ДУТ та пріоритетних напрямів розвитку телекомунікацій Київської області. 2. Привести у відповідність Тимчасовий стандарт вищої освіти ДУТ для спеціальності 073 «Менеджмент» до сучасних вимог, що висуваються до докторів філософії: врахувати положення постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 та інші; оновити п. V Форми атестації ЗВО щодо публікацій та вимоги щодо автореферату; додати результати навчання відповідно до сформованих компетенцій з матрицями відповідності. 3. Привести у відповідність в ОНП «Менеджмент» 2016 р. між компетенціями та програмними результатами навчання, які представлені у табл. 2.1 та матрицями 4, 5, та силабусами / інформаційними пакетами навчальних дисциплін, що розміщені на сайті ДУТ.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1 та 1.2. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з уточненням унікальності ОНП відповідно до особливостей ДУТ та оновлення основних документів освітньої програми з урахуванням нових нормативно-правових актів щодо підготовки докторів філософії. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої складової ОНП «Менеджмент» у кредитах ЄКТС складає 60 кредитів, що відповідає вимогам законодавства. Відповідно до постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», ОНП «Менеджмент» включає 4 компоненти: 1) освітня складова, що формує знання зі спеціальності 073 «Менеджмент», за якою здобувач вищої освіти проводить дослідження (обов'язкові ОК: «Управління ризиками та кризами», «Управління стратегічними змінами»; ОК за вибором: «Методи наукових досліджень в менеджменті», «Міжнародні наукові товариства та програми в менеджменті») – 12 кредитів (20% від загального обсягу освітньої компоненти), з яких обов'язкова частина – 6 кредитів (10%) та вибіркова частина – 6 кредитів (10%); 2) освітня складова, що формує загальнонаукові (філософські) компетентності, (обов'язкові ОК: «Філософія», «Менеджмент комунікацій», «Основи наукових досліджень та організації науки»; ОК за вибором: «Сучасні управлінські теорії») – 12 кредитів (20%), яких обов'язкова частина – 9 кредитів (15%) та вибіркова частина – 3 кредитів (5%); 3) освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника (обов'язкові ОК: «Інноваційні технології в менеджменті підприємства», «Креативний менеджмент»; ОК за вибором: «Сучасні методи викладання у вищій школі», «Організаційно-економічне моделювання діяльності підприємств») – 12 кредитів (20%), з яких обов'язкова частина – 6 кредитів (10%) та вибіркова частина – 6 кредитів (10%); 4) освітня складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою (обов'язкові ОК: «Іноземна мова») – 18 кредитів (30%). Також освітньою складовою (обов'язкова частина) ОНП «Менеджмент» передбачено практичну підготовку: Педагогічна практика – 6 кредитів (10%). Обсяг кредитів, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 15 кредитів (25% від обсягу освітньої компоненти), що відповідає нормі закону України «Про вищу освіту». Експертною групою встановлено, що ОНП «Менеджмент» забезпечує набуття компетентностей, визначених постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП «Менеджмент» 2016 р., яка була додана до відомостей про самооцінювання, розміщено на сайті ДУТ за посиланням: http://www.dut.edu.ua/uploads/p_216_80544489.pdf. ОК в ОНП «Менеджмент» 2016 р. та навчальному плані 2016 р. (для денної та заочної форм навчання) структуровані за 3 блоками ОК: 1. Цикл загальної підготовки - 24 кредити (40% від загального обсягу освітньої компоненти); 2. Цикл професійної та практичної підготовки – 21 кредит (35%); 3. Дисципліни вільного вибору аспіранта – 15 кредитів (25%). ОНП «Менеджмент» дотримується вимог щодо обсягів кредитів, які відводяться на освітні складові в постанові КМУ № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». Структурно-логічна схема в ОНП «Менеджмент» 2016 р. сформована у вигляді таблиці з розбиттям навчальних дисциплін за семестрами та періодом навчання. Зміст ОНП «Менеджмент» 2016 р. має чітку структуру, оскільки є структурованою у контексті загального часу навчання, а також змістовно, що й представлено в ОНП. ОК за структурою поділяються на обов'язкові (45 кредитів – 75% від загального обсягу освітньої компоненти) та вибіркові (15 кредитів – 25%) компоненти ОП. Структурно-логічна схема у вигляді таблиці не відображає взаємозв'язок між освітніми компонентами та не дає можливість об'єктивно відстежити логіку вивчення навчальних дисциплін. За результатами вивчення табл. 1 (також силабуси / інформаційні пакети ОК розміщено на сайті ДУТ за посиланням: <http://www.dut.edu.ua/ua/216-osvitno-profesiyni-programi-kafedra-meneditzmentu>) та табл. 3 відомостей про самооцінювання, матриць відповідності 4 «програмні компетентності – компоненти освітньої програми» та 5 «програмні результати навчання (ПРН) – компоненти освітньої програми» ОНП «Менеджмент» дають підстави стверджувати, що змістовне наповнення обов'язкових ОК сприяють досягненню ПРН та цілей ОНП «Менеджмент». В цілому, ПРН корелюють із компетентностями, які забезпечуються ОК. Однак, існують певні неточності та недоопрацювання щодо відповідності компетенцій та ПРН у ОНП (с. 13-14), матрицях 4 і 5 (с. 18-19 ОНП) та силабусах / інформаційних пакетах обов'язкових ОК: «Іноземна мова», «Основи наукових досліджень та організації праці», «Інноваційні технології у менеджменті підприємства», «Менеджмент комунікацій». Також в інформаційних пакетах / силабусах обов'язкових ОК є неточності щодо типу дисципліни (ОК «Інноваційні технології у менеджменті підприємства» та ОК «Управління стратегічними змінами» вказані як вибіркові) та неправильні нумерація спеціальності (ОК «Філософія» зазначено галузь знань 107 / спеціальність 07, також ОНП «Менеджмент» вказано як «освітньо-професійна програма»).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОНП «Менеджмент» складається з освітніх компонентів, які відповідають предметній області спеціальності та мають зв'язок з предметною сферою спеціальності. ОК ОНП «Менеджмент»: «Креативний менеджмент», «Управління ризиками та кризами», «Управління стратегічними змінами» повністю відповідають предметній сфері спеціальності. Теоретичний зміст предметної області забезпечують ОК «Філософія», «Основи наукових досліджень та організації науки», «Менеджмент комунікацій», «Сучасні управлінські теорії». ОК «Методи наукових досліджень в менеджменті», «Сучасні методи викладання у вищій школі», «Організаційно-економічне моделювання діяльності підприємства» передбачають вивчення методів, методик та технологій, якими повинен володіти здобувач для застосування їх в наукових дослідженнях. ОК «Креативний менеджмент», «Інноваційні технології у менеджменті підприємства» передбачають вивчення інструментів, що використовуються у практичній діяльності. Експертна група під час акредитаційної експертизи встановила, що здобувачі вищої освіти ОНП «Менеджмент» отримують знання з сучасних методів та технологій проведення наукових досліджень в галузі управління.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП «Менеджмент» передбачає можливість для здобувачів вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію. Вибіркові компоненти ОНП «Менеджмент» формуються в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (документи додаються). У ДУТ формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється Положенням про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_48465246.pdf). Під час зустрічей 4, 5 зі здобувачами вищої освіти за ОНП «Менеджмент» та зустрічі 9 з представниками органів студентського самоврядування та/або товариства молодих вчених було підтверджено, що здобувачі вищої освіти знають механізм вибору освітніх компонентів релевантних для їх наукового дослідження. Здобувачі вищої освіти вказали, що обирають освітні компоненти з вибіркового блоку на початку навчання; протягом навчання мають право змінити обрані дисципліни (але таких випадків не було на цій ОНП); вибір освітніх компонентів не обмежується лише тими, які зазначені в навчальному плані – здобувачі вищої освіти можуть обрати освітні компоненти з будь-яких освітніх програм та освітніх рівнів у ДУТ (з'ясовано під час зустрічей 1, 4 та 5). Позитивною зміною в ДУТ у процесі вибору дисциплін вибіркового блоку є запровадження Каталогу освітніх компонентів вільного вибору студентами: <http://www.dut.edu.ua/ua/2080-katalog-osvitnih-komponentiv-vilnogo-viboru-studentami-navchannya>. ОНП «Менеджмент» та навчальним планом 2016 р. в блоці Дисциплін вільного вибору – п .3.1. Дисципліни циклу загальної підготовки передбачено 4 дисципліни: «Сучасні методи викладання у вищій школі» та «Освітньо-наукові технології у вищій школі», «Сучасні управлінські теорії» та «Розвиток управлінської думки», які майже ідентичні за назвами та змістом, також забезпечують однакові компетентності та ПРН ОНП «Менеджмент».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» регулюється «Положенням про проведення практики студентів ДУТ» (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_33903749.pdf?1). Педагогічна практика є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми і має на меті набуття здобувачем професійних навичок та вмій на посаді викладача. На сайті ДУТ розміщені Методичні рекомендації щодо проходження педагогічної практики для здобувачів наукового ступеня зі спеціальності 073 «Менеджмент» (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_216_35195494.pdf). В ОНП «Менеджмент» і навчальному плані 2016 р. передбачена педагогічна практика обсягом 6 кредитів (тривалістю 4 тижні у 2 семестрі). Педагогічну практику аспіранти ОНП «Менеджмент» проходять на кафедрі менеджменту ДУТ. Програма педагогічної практики здобувачів наукового ступеня складається з наступних частин: формування здобувачем графіку проведення занять, що його складає кожен здобувач, узгоджуючи із науковим керівником та керівником практики від кафедри та індивідуального графіку проходження педагогічної практики; розробка і узгодження з науковим керівником планів лекційних, семінарських (практичних) занять, завдань для організації самостійної роботи студентів, підбране коло наукових та інформаційних джерел; відвідування занять інших здобувачів наукового ступеня з підготовкою відгуку та занять наукового керівника; оформлення звіту про проходження асистентської практики та його захист. Експертній групі під час проведення акредитаційної експертизи були представлені 2 звіти про педагогічну практику аспірантів ОНП «Менеджмент» Якубенко І.М., яка проходила практику 10.05-10.06.2017 р., та Мартиненко М.О., яка проходила практику 10.05-10.06.2019 р. (документи додаються).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В рамках ОНП здобувачі набувають дослідницькі навички та здатність до абстрактного обґрунтування та моделювання (ОК "Філософія"; ОК "Сучасні управлінські теорії"; ОК "Розвиток управлінської думки"); здатність дотримуватися етики, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях (ОК "Основи наукових досліджень та організації науки"; ОК "Філософія"); здатність розв'язувати проблеми дослідницького характеру, ініціювати та виконувати наукові дослідження (ОК "Основи наукових досліджень та організації науки"); здатність викладати навчати студентів на практичних та лабораторних заняттях (ОК "Сучасні методи викладання у вищій школі"; ОК "Освітньо-наукові технології у вищій школі"); здатність вільно використовувати ІТ для наукових розробок та впровадження проєктів (ОК "Креативний менеджмент"). Розвитку мовної компетентності та комунікативних навичок сприяють ОК "Іноземна мова", яка викладається у двох семестрах на першому році навчання, та ОК "Менеджмент комунікацій".

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти за ОНП «Менеджмент» не передбачено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП «Менеджмент» та окремих освітніх компонентів відображає фактичне навантаження здобувачів, що визначено навчальним планом. Загальне навантаження за ОНП «Менеджмент» та навчальним планом 2016 р. становить 60 кредитів ЄКТС (1800 год.), з яких: обсяг аудиторних годин (лекції, практичні заняття, семінари) становить 720 год. (40% від загального навантаження), з яких 216 год. лекцій, 486 год. практичні заняття, 18 год. семінари; обсяг самостійної роботи – 1080 год. (60% від загального навантаження). Такий розподіл передбачено необхідністю забезпечення конкретних компетентностей та ПРН. Співвідношення між обов'язковими та вибірковими компонентами ОНП «Менеджмент» 2016 р. наступний: обов'язкові ОК – 45 кредитів ЄКТС (75%), вибіркові ОК – 15 кредитів ЄКТС (25%). Під час спілкування здобувачів вищої освіти (зустріч 4, 5) не було отримано зауважень стосовно їх перевантаження під час самостійної роботи. Це підтвердило достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи, передбачених в ОНП «Менеджмент».

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОНП «Менеджмент» за дуальною формою освіти в ДУТ не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Структура та зміст ОНП «Менеджмент» розміщені у вільному доступу на сайті ДУТ. 2. ОНП «Менеджмент» відповідає вимогам підготовки здобувачів, визначеним постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». 3. ОНП «Менеджмент» складається з освітніх компонентів, які відповідають предметній області та сприяють досягненню цілей та ПРН. 4. Структура ОНП «Менеджмент» передбачає можливість для здобувачів вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію. 5. ОНП «Менеджмент» та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1. Структурно-логічна схема у вигляді таблиці не відображає взаємозв'язок між освітніми компонентами та не дає можливість об'єктивно відстежити логіку вивчення навчальних дисциплін. 2. Неточності та недоопрацювання щодо відповідності компетенцій та ПРН у ОНП (с. 13-14), матрицях 4 і 5 (с. 18-19 ОНП) та силабусах / інформаційних пакетах обов'язкових ОК: «Філософія», «Іноземна мова», «Основи наукових досліджень та організація праці», «Інноваційні технології у менеджменті підприємства», «Менеджмент комунікацій». 3. ОК вільного вибору аспірантів, особливо дисципліни циклу загальної підготовки, містять ОК, які майже ідентичні за назвами та змістом, також забезпечують однакові компетентності та ПРН ОНП «Менеджмент» («Сучасні методи викладання у вищій школі» та «Освітньо-наукові технології у вищій школі», «Сучасні управлінські теорії» та «Розвиток управлінської думки»). Рекомендації: 1. Переглянути підхід до складання структурно-логічних схем, які мають відображати логіку вивчення навчальних дисциплін ОНП «Менеджмент». 2. Привести у відповідність компетенцій та ПРН у ОНП (с. 13-14), матрицях 4 і 5 (с. 18-19 ОНП) та силабусах / інформаційних пакетах обов'язкових ОК: «Філософія», «Іноземна мова», «Основи наукових досліджень та організація праці», «Інноваційні технології у менеджменті підприємства», «Менеджмент комунікацій». 3. Оновити та розширити перелік ОК вільного вибору аспірантів, особливо дисципліни циклу загальної підготовки, для забезпечення досягнення ПРН та наукових інтересів здобувачів вищої освіти за ОНП «Менеджмент».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 та 2.9. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з певними неточностями в ОНП та силабусах ОК та оновлення дисциплін вибіркового блоку. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантур оприлюднено на офіційному сайті ДУТ у вільному доступі (<http://www.dut.edu.ua/ua/398-pravila-priyomu-aspirantura-i-doktorantura>). Вступні випробування до аспірантури складаються з вступного іспиту зі спеціальності, вступного іспиту з іноземної мови, який може бути зарахованим при наявності міжнародного сертифікатів з іноземної мови отриманий протягом двох років, а також додаткового іспиту (для абітурієнтів, що не мають освіти за обраною спеціальністю). Крім того враховуються додаткові бали за навчальні та наукові досягнення. Рейтинг вступників формується шляхом сумування результатів двох вступних іспитів та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення. Підрахування результатів конкурсу вступників не передбачає встановлення певної ваги балу для кожного вступного випробування. Слід звернути увагу на те, що з правил вступу не зрозуміло як співвідносяться наукові здобутки аспірантів, бо наукові публікації кожного вступника можуть різнитися за кількістю та місцем опублікування (видання, які входять до наукометричних баз, або фахові видання України тощо). В цілому правила прийому є зрозумілими для потенційних вступників і не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОНП враховують її особливості. На офіційному сайті ДУТ розміщено графік вступних випробувань, згідно якого проводяться співбесіди та вступні іспити зі спеціальності та іноземної мови. Матеріали для випробувань готуються науково-педагогічними співробітниками кафедри. Вони затверджуються на засіданні кафедри і вченої ради університету, а потім надаються до Приймальної комісії університету. Питання вступників, які здобули ступінь магістра зі спеціальності 073 «Менеджмент», формуються лише із фахових дисциплін другого (магістерського) рівня вищої освіти. Для вступників, що здобули ступінь магістра за іншими спеціальностями – із загальноосвітніх та фахових дисциплін. Методичні рекомендації для іспиту з іноземної мови подані на сайті університету (<http://www.dut.edu.ua/ua/850-metodichni-rekomendacii-kafedrainozemnih-m>). Для кожного з видів вступного випробування не встановлюються вагові коефіцієнти. Зазальний рейтинг вступників формується шляхом сумування балів, отриманих за кожною освітньою компонентою.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, закріплені у Положенні про організацію освітнього процесу у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_83298952.pdf), яке розміщено на сайті університету та є доступним для всіх учасників освітнього процесу. У цілому процедури є зрозумілими. Визнання результатів навчальних дисциплін здійснюється за заявою здобувача вищої освіти, рішенням директора інституту та наявністю мотивованого висновку кафедри. На заяві директор інституту робить відповідний запис про можливість (неможливість) перезарахування дисципліни з подальшим перенесенням отриманої раніше позитивної оцінки навчальних досягнень в навчальну картку здобувача вищої освіти. Рішення щодо перезарахування буде позитивним якщо загальна кількість кредитів, відведених на вивчення дисципліни, яка передбачена навчальним планом відповідної спеціальності та кількість кредитів, які отримав студент з опанування курсу дисципліни, рівний, або не менший ніж 50% кількості кредитів, встановлених навчальним планом. У разі, якщо кількість кредитів, отриманих учасником програми академічної мобільності, є нижчою, ніж передбачена навчальним планом, то здобувач зобов'язаний ліквідувати академічний залишок. У відомостях про самооцінювання ОНП є посилання на Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_949_73284553.pdf) та Положенням про порядок організації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_43713847.pdf). Оцінити послідовність дотримання таких правил у експертів не було можливості, оскільки практика їх застосування на ОНП відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, закріплені у Порядку визнання ЗВО результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, доступні для всіх учасників освітнього процесу і чітко прописані в Положенні про неформальну та інформальну освіту (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_949_96098729.pdf). У цілому вони є чіткими та зрозумілими, поширюються лише на обов'язкові дисципліни ОНП, які викладаються. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого аспірантом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків аспірантів, завіреного встановленому порядку у закладі-партнері. Оцінити послідовність дотримання цих правил при реалізації ОНП не видається можливим, оскільки практика їх застосування на програмі відсутня. Результати навчання здобувачів за ОНП, отримані у неформальній освіті, також враховуються під час виконання індивідуального плану наукової роботи аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. У ВНЗ діють зрозумілі правила для вступу на навчання, які враховують особливості ОНП. 2. Здійснено вільний доступу до ОНП та переліку необхідних документів, що регламентують, терміни вступу, визнання результатів навчання, отриманих у інших вітчизняних ЗВО та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Відсутність більш чітких критеріїв оцінювання потенційного аспіранта на етапі вступу та оцінювання наукових здобутків аспірантів залежно від рейтингу видання, у якому опубліковано результати їх наукових досягнень. 2. Відсутність формалізованої процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших іноземних ЗВО. Рекомендації: 1. Необхідно стандартизувати Правила прийому до аспірантури ЗВО, з метою формування більш чітких критеріїв оцінювання аспіранта потенційним науковим керівником. Також потребують уточнення процедура оцінювання наукових досягнень аспірантів, а саме, публікацій у наукових виданнях. 2. Рекомендується доповнити правилами визнання результатів навчання аспірантів, отриманих в іноземних ЗВО або підприємствах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.2, 3.3 та 3.4. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з уточненням правил прийому на навчання за освітньою програмою. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Методи та форми навчання, які використовуються науково-педагогічними працівниками на ОНП «Менеджмент», сприяють досягненню ПРН, що було з'ясовано під час спілкування з гарантом, науково-педагогічними працівниками, науковими керівниками та здобувачами вищої освіти (зустрічі 1, 3, 4, 5 та 10). Інформація табл. 3 відомостей про самооцінювання дає підстави стверджувати, що переважно застосовуються традиційні методи і форми навчання; основними видами навчальних занять є лекції, практичні та семінарські заняття, навчальна дискусія. Науково-педагогічні працівники ОНП «Менеджмент» (зустріч 3) вказували, що використовують ділові, ситуаційні ігри та завдання, навчально-наукові дискусії, гіпотези, круглі столи та презентації. Здобувачі вищої освіти (зустрічі 4, 5) зазначали, що певна академічна свобода при трактуванні та вивченні дискусійних положень підтримується більшістю науково-педагогічними працівниками, що викладають на ОНП «Менеджмент». Гарант та науково-педагогічні працівники (зустрічі 1, 3) ОНП «Менеджмент» зазначали, що застосовується особистісно-орієнтована педагогічна технологія, що передбачає організацію навчання на основі врахування особливостей індивідуального розвитку, ставлення до аспіранта як до свідомого, самостійного, відповідального науковця – управлінця. Свідченням студентоцентрованого підходу та позитивною практикою в сучасних умовах дистанційного навчання забезпечені можливості отримання та перевірки завдань для здобувачів ОНП «Менеджмент» (використовуючи внутрішню систему дистанційного навчання на базі платформи MOODLE). Таким чином, форми та методи навчання і викладання переважно сприяють досягненню заявлених у ОНП «Менеджмент» цілей та ПРН, також вони узгоджуються із студентоцентрованим підходом та принципами академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_83298952.pdf) та Методичних рекомендацій з розробки та оформлення освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_449_16381061.pdf), використовуються такі форми інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК: 1) система дистанційного навчання на базі платформи MOODLE, в якій викладено навчально-методичне забезпечення ОК за ОНП «Менеджмент» за посиланням <http://dl.dut.edu.ua/course/category.php?id=392>. Доступ є в кожного здобувача вищої освіти за ОНП «Менеджмент»; 2) інформаційні пакети ОК ОНП «Менеджмент», які розміщені на сайті кафедри менеджмент ДУТ за посиланням: <http://www.dut.edu.ua/ua/216-osvitno-profesiyuni-programi-kafedra-menedzhmentu>; 3) силабуси ОК вибіркового блоку ОНП «Менеджмент», які розміщені в Каталозі освітніх компонентів вільного вибору студентами за посиланням: <http://www.dut.edu.ua/ua/2080-katalog-osvitnih-komponentiv-vilnogo-viboru-studentami-navchannya>; 4) усне ознайомлення викладачем на початку вивчення навчальної дисципліни. Для

здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» в розділі Електронна бібліотека (<http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1717>) розміщено у вільному доступі навчальні посібники науково-педагогічних працівників ДУТ, що викладають на цій освітній програмі. Таким чином, здобувачі вищої освіти ОНП «Менеджмент» своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, а також порядку та критеріїв оцінювання у межах навчальних дисциплін ОНП «Менеджмент», що було підтверджено під час зустрічей 3, 4 та 5.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Дослідницький компонент включено й в освітній процес ОНП «Менеджмент» шляхом врахування науково-педагогічними працівниками тем наукових досліджень здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» під час оновлення робочих програм / силабусів, при підготовці до лекційних занять, розробленні завдань до практичних, семінарських занять та завдань для самостійної роботи, що було зазначено під час зустрічей 3, 4 та 5. Це можливе за рахунок навчання у малих групах (загальна кількість здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» 11 особи, тобто по 3 – 4 здобувача на кожному курсі). Серед обов'язкових освітніх компонентів ОНП «Менеджмент» є дисципліни, які акцентують увагу на науковій складовій підготовки фахівця: «Основи наукових досліджень та організації науки», «Інноваційні технології в менеджменті підприємства» та «Креативний менеджмент». Також поєднання навчання і досліджень реалізується при виборі навчальних дисциплін з вибіркової складової ОНП «Менеджмент», що дозволяє обирати ті навчальні дисципліни, які дозволяють здобути компетентності та ПРН у відповідності з тематикою дослідження здобувача.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура перегляду та оновлення освітніх програм регулюється Положенням про організація освітнього процесу у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_83298952.pdf) та Методичними рекомендаціями з розробки та оформлення освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_449_16381061.pdf). Під час зустрічі 3, науково-педагогічні працівники зазначали, що щороку здійснюють перегляд та оцінювання змісту освітніх компонентів, яке відбувається з урахуванням пропозицій та зауважень здобувачів вищої освіти, роботодавців й інших стейкхолдерів (протоколи засідання кафедри менеджменту № 1 від 15.08.2017 р., № 1 від 29.08.2018 р., № 1 від 27.08.2019 р. – документи додаються). Інформаційні пакети ОК та силабуси ОК вибіркового блоку розроблені відповідно до Методичних рекомендацій з розробки та оформлення освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_449_16381061.pdf) та розміщені на сайті ДУТ за посиланнями <http://www.dut.edu.ua/ua/216-osvitno-profesiyini-programi-kafedra-menedzhmentu>; <http://www.dut.edu.ua/ua/2080-katalog-osvitnih-komponentiv-vilnogo-viboru-studentami-navchannya>. Мають визначену структуру, містять компетенції відповідно до ОНП та вимог роботодавців, ПРН відповідно до ОНП, план вивчення ОК, інформаційне забезпечення, також наведено рекомендовану літературу, методи оцінювання та матеріально-технічне забезпечення ОК. Однак, незважаючи на активний розвиток наукової школи з менеджменту в ДУТ та публікацію наукових праць науково-педагогічними працівниками ДУТ (табл. 2 відомостей про самооцінювання), у рекомендованій літературі навчальних дисциплін, що передбачені навчальним планом ОНП «Менеджмент», майже відсутні наукові праці науково-педагогічних працівників ДУТ, рекомендуються застарілі наукові праці та відсутня іноземна література. Хоча під час огляду матеріальної бази ДУТ завідувач бібліотекою Іщенко Н.Д. наводила перелік нових навчальних посібників, які є в наявності в ДУТ. Доцільно відзначити інформаційні пакети з ОК як «Іноземна мова» та «Креативний менеджмент», в яких рекомендовано власні навчальні посібники науково-педагогічних працівників ДУТ.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ДУТ є членом Міжнародного союзу електров'язку, який періодично влаштовує у ЗВО міжнародні семінари та/або практичні заняття, в яких можуть брати участь аспіранти. ЄГ були надані документи, які підтвердили співпрацю ДУТ з університетами Польщі, Молдови, Білорусі, Німеччини, Казахстану тощо. Також інформація щодо міжнародної співпраці є на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/mgIhQld>). Під час зустрічей з різними фокус-групами ЄГ зясувала, що здобувачі та НПП на ОНП «Менеджмент» майже не залучаються до участі у міжнародних проєктах; є лише поодинокі приклади такої участі серед викладачів та аспірантів. Прикладів участі здобувачів ОНП «Менеджмент» в програмах міжнародної академічної мобільності немає. Основна причина відсутності випадків академічної мобільності серед аспірантів - це оплата мобільності з власної кишені. На ОНП «Менеджмент» навчаються іноземні студенти. ЄГ були надані докази участі НПП та аспірантів у міжнародних конференціях. Попри наявність у ДУТ співпраці з іноземними університетами та організаціями, які разом проводять міжнародні конференції та практичні семінари, прикладів участі аспірантів та НПП на ОНП «Менеджмент» в академічній або науковій співпраці немає. ЄГ зазначає потребу активізації та розширення напрямів інтернаціоналізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Використання внутрішньої системи дистанційного навчання на базі платформи MOODLE, яка дозволяє ефективно здійснювати освітню та дослідницьку діяльність на ОНП «Менеджмент» у сучасних умовах пандемії Covid-19. 2. Інформаційні пакети / силабуси з ОК, що передбачені навчальним планом ОНП «Менеджмент», розміщені у вільному доступу на сайті ДУТ, також впровадження електронної бібліотеки з навчальними посібниками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. До сукупності форм і методів навчання й викладання за ОНП «Менеджмент», що представлено в табл. 3 відомостей про самооцінювання, не висвітлені інтерактивні методики, про які зазначали науково-педагогічні працівники під час зустрічі. 2. В інформаційних пакетах / силабусах з навчальних дисциплін, що передбачені навчальним планом ОНП «Менеджмент», у розділі «Рекомендована література» майже відсутні наукові праці науково-педагогічних працівників ДУТ, рекомендуються застарілі наукові праці та відсутня іноземна література. 3. Відсутність участі аспірантів та НПП на ОНП «Менеджмент» в міжнародній академічній або науковій співпраці. Рекомендації: 1. Поширювати практику використання інтерактивних методик на ОНП «Менеджмент» під час лекційних та практичних, семінарських занять. 2. При оновленні інформаційних пакетів / силабусів з навчальних дисциплін науково-педагогічним працівникам доцільно рекомендувати власні наукові праці (навчальні посібники, монографії, наукові статті), сучасну навчально-методичну літературу останніх років видання, яка є в бібліотечному фонді ДУТ, та іноземну літературу, до якої є вільний доступ, відповідно до змісту навчальної дисципліни. 3. Доцільно активізувати та розширювати напрями інтернаціоналізації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.2 та 4.3. ЕГ фіксує не критичні недоліки, пов'язані з недостатнім використанням інноваційних форм та методів навчання і викладання, оновлення змісту освіти на основі власних наукових досягнень та інтернаціоналізацією освітньо-наукової діяльності ДУТ. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 4 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів для здобувачів ступеня доктора філософії за нормативними та вибірковими освітніми компонентами зазначені в ОНП, навчальному плані та силабусах навчальних дисциплін. Проведення контрольних заходів регламентується Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/GgIzEpL>), 9 розділом Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/qgUNqgU>) та Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/SgUGFC9>). Аспіранти підтвердили, що критерії оцінювання є зрозумілими, доводяться до відома на перших заняттях з дисциплін та розміщуються на платформі Moodle, або силабуси ОК завантажуються на сайт ЗВО (<https://cutt.ly/agIj5o8>). Написання та оформлення робочих програм у ДУТ, на ОНП "Менеджмент", зокрема, регламентується Збірником форм організаційних та навчально-методичних документів Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/NgIxtKd>). Під час зустрічей з НПП ЕГ встановило, що робочі програми навчальних дисциплін систематично переглядаються та оновлюються, зміст кожного силабуса доповнений переліком результатів навчання та компетентностей, проте критерії оцінювання залишаються спрямованими на зміст дисциплін за темами, що обмежує можливість встановити ступінь досягнення аспірантом результатів навчання за

ОК. Формат індивідуальних завдань та підхід до їх оцінювання є типовим для всіх освітніх компонентів та передбачає виконання письмової роботи за заданою структурою та тематикою. ЕГ вважає, що в межах підготовки докторів філософії доцільно забезпечити варіативність форм індивідуальної та самостійної роботи та наблизити зміст цих завдань до затвердженої дослідницької тематики аспірантів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент для третього (освітньо-наукового) рівня на час проведення акредитаційної експертизи відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти у ДУТ регламентуються ОНП і Тимчасовим стандартом вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем (<https://cutt.ly/agIj5o8>), розробленим робочою групою НПП ДУТ. Підсумкова атестація здобувачів ступеня доктора філософії передбачає публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Проміжна атестація (за семестр та за рік) відбувається у формі звітування здобувачів на засіданні кафедри. Проаналізовані ЕГ звіти аспірантів свідчать про виконання індивідуальних планів здобувачів.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено наявність чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, які регламентуються відповідними внутрішніми нормативними документами університету, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/qgUNqgU>), Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/SgUGFC9>), Положенням про апеляційну комісію Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/egIlg5x>). Доступність для всіх учасників освітнього процесу забезпечується шляхом оприлюднення силабусів навчальних дисциплін на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/agIj5o8>) або через систему Moodle. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентується Кодексом академічної доброчесності Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/AgUJo2e>). У випадках конфліктної ситуації за наявності заяви від аспіранта або НПП, створюється комісія для проведення повторного заліку або іспиту. Жодного факту необ'єктивного оцінювання та/або конфлікту інтересів учасниками фокус-груп наведено не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Стандарти і процедури дотримання принципів академічної доброчесності у ДУТ регламентуються, по-перше, локальними нормативними актами: Кодексом академічної доброчесності Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/AgUJo2e>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДУТ (<https://cutt.ly/EgUNd6Q>), Інструкцією щодо перевірки на академічний плагіат наукових робіт, кваліфікаційних робіт, навчально-методичних матеріалів здобувачів вищої освіти, наукових та науково-педагогічних працівників Державного університету телекомунікацій з використанням технічних засобів (<https://cutt.ly/AgUNBrx>); по-друге, діяльністю Координаційної ради з питань забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://cutt.ly/3gIzgfV>) та Комісії з питань академічної доброчесності (<https://cutt.ly/TgIxzhn>). Під час зустрічей з різними фокус-групами ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу підписують Декларацію про академічну доброчесність студента, аспіранта, докторанта, НПП ДУТ. В сукупності ці документи формують сучасне нормативне поле для усвідомлення всіма учасниками освітнього процесу політики та умов дотримання принципів академічної доброчесності у ДУТ, правила є чіткими та зрозумілими. ЕГ фіксує достатній рівень усвідомлення політики академічної доброчесності на рівні керівництва університету та вбачає доцільним продовження практики популяризації та просування змісту та форм реалізації цієї політики в широкому студентському та викладацькому середовищі. У ДУТ наявна практика перевірки на академічний плагіат наукових робіт, кваліфікаційних робіт аспірантів та навчально-методичних матеріалів НПП, яка здійснюється з використанням технічних засобів Щодо технологічних рішень для перевірки наукових текстів, у ДУТ обліковий запис Адміністратора антиплагіатної системи створюється представником компанії ТОВ «Антиплагіат», а відкриття облікового запису відповідальним особам проводиться Адміністратором антиплагіатної системи; в ДУТ існує електронний репозитарій (<https://cutt.ly/pgIxvho>), що разом з вирішенням інших задач може забезпечувати протидію порушенням академічної доброчесності. Випадків порушення академічної доброчесності на ОНП "Менеджмент" не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Умови проведення контрольних заходів за ОНП "Менеджмент" є зрозумілими для здобувачів, вчасно оприлюдненими, чіткими. 2. У ЗВО забезпечені умови для перевірки наукових текстів на плагіат. 3. Достатнім є інституційне забезпечення реалізації політики академічної доброчесності: чіткі, зрозумілі, актуальні положення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. У ДУТ створені достатні формальні умови для реалізації політики академічної доброчесності, проте реальне усвідомлення її принципів та умов дотримання всіма учасниками освітнього процесу є постійним завданням. 2. В межах підготовки докторів філософії частково забезпечено варіативність форм індивідуальної та самостійної роботи. 3. Проміжне звітування аспірантів відбувається не є публічним і передбачає формальне звітування в межах однієї кафедри, яка реалізовує ОНП. Рекомендації: 1. Запланувати та провести серію тематичних заходів просвітницького характеру із залученням національних та міжнародних експертів з дотримання та популяризації академічної доброчесності та забезпечити максимальну участь у них викладачів, наукових керівників, аспірантів, адміністрації та представників сервісних підрозділів. 2. Розширити варіативність форм індивідуальної та самостійної роботи та наблизити зміст цих завдань до затвердженої дослідницької тематики аспірантів. 3. Забезпечити публічність (відкритість) процедур атестації аспірантів, наприклад у форматі міжкафедрального семінару.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.2 та 5.3. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з недостатньою популяризацією принципів академічної доброчесності та потребою оновлення формату проміжної атестації аспірантів. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз, проведений експертами, довів, що кваліфікаційні характеристики гаранта ОНП повністю узгоджуються із вимогами Національного агентства, а саме науковий ступінь гаранта за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит відповідає спеціальності 073 «Менеджмент» згідно із чинною Таблицею відповідності переліку наукових спеціальностей (Перелік 2011) та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015) (<https://www.krok.edu.ua/download/aspirantura/2016-08/tablitnya-vidpovidnosti-pereliku.pdf>). Проведений аналіз даних, відомостей про самоцінювання та наданої додаткової інформації, представлені профільні наукові публікації та тематики наукових досліджень довели, що академічний персонал, який бере участь у освітньому процесі на цій ОНП загалом має необхідну академічну кваліфікацію, яка у цілому дозволяє на достатньому рівні здійснювати викладання певних дисциплін та забезпечувати досягнення визначених ПРН. Під час проведених зустрічей з аспірантами було доведено, в цілому, задоволення з рівнем професіоналізму викладачів. Проте слід зауважити, що деяким керівникам слід підвищити свій дослідницький досвід та рейтингових міжнародних публікацій.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад академічного персоналу формується у відповідності до Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_23636289.pdf). Порядок відповідає чинному законодавству. Крім того, претенденти на заміщення вакантних посад НПП мають обов'язково провести відкрите заняття, а також пройти обговорення на засіданні профільної кафедри. Слід зазначити, що аналізується також попередня діяльність працівника згідно з Положенням про щорічну рейтингову оцінку діяльності науково-педагогічних працівників Державного університету телекомунікацій (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_12162863.pdf). Обрання викладачів здійснюється шляхом таємного голосування на засіданні вченої ради університету. Загалом процедура проведення конкурсного добору НПП дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для реалізації освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Потенційними роботодавцями випускників ОНП «Менеджмент», окрім ДТУ, ЗВО зазначив ІТУ - міжнародний союз електров'язку, Компанію «Саттелеком» тощо. Взаємодія з ними здійснюється на підставі укладених договорів про співпрацю. Під час зустрічі з експертами були залучені партнери з провідних навчальних закладів України. Слід зазначити що представників роботодавців (стейхолдерів), заявлених в матеріалах самоаналізу були відсутні. Крім того ДТУ використовує різні напрями залучення потенційних роботодавців до організації та реалізації освітньо-наукового процесу, а саме: участь в удосконаленні освітніх програм та навчальних планів, організація стажування аспірантів та науково-педагогічних працівників; участь викладачів ОНП у конференціях. Заслужує уваги той факт, що наукові розробки щодо побудови моделі оптимізації ресурсного забезпечення телекомунікаційних підприємств, яка дає можливість врахувати наявні ресурси, необхідні ресурси та джерела їх поповнення, аспіранта Ващенко О.П. були прийняті до впровадження Комітетом Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку. Загалом залучення роботодавців до організації та реалізації освітньо-наукового процесу ДТУ на ОНП «Менеджмент» має різноплановий характер.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами проведених зустрічей з аспірантами досвід практичної діяльності викладачів є бажаною умовою за деякими компонентами даної програми. Однак участі у реалізації освітнього процесу на програмі «Менеджмент» професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців на постійній основі та на умовах трудових відносин не виявлено. Залучення представників галузі має консультаційний характер, підтвердженням даного факту є рекомендації працівників ПАТ «Укртелеком» та ТОВ «Парус-Регіони», а саме включення до освітніх компонентів ОНП «Менеджмент» дисциплін «Менеджмент комунікацій та управління ризиками і кризами» та «Креативний менеджмент». На зустрічі також обговорювалися пропозиції експертів щодо взаємодії із програмою науково-дослідних інститутів, науково-виробничого стажування окремих викладачів ОНП «Менеджмент» на взамовигідних із ЗВО умовах та інші напрями співпраці щодо покращення якості ОНП. Таким чином, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків на регулярній основі є одним зі шляхів покращення якості ОНП. Крім того самі аспіранти приймають участь в стажуванні на підприємствах-партнерах.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Організація процесу професійного розвитку викладачів у ДТУ здійснюється на достатньо високому рівні. Нормативне регулювання даного процесу у ЗВО здійснюється у відповідності з затвердженням Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_949_65205460.pdf), в якому визначені особливості проведення та визнання результатів підвищення кваліфікації, а також у відповідності з Перспективним планом підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Викладачі мають можливість проходити підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності з отриманням відповідності сертифікатів у ДУТ, завдяки наявності сертифікованих навчальних лабораторій, що було продемонстровано під час онлайн зустрічей. Крім того викладачі проходять підвищення кваліфікації різних ЗВО, та інших організаціях як в Україні, так і за кордоном. Слід зазначити, що ЗВО організовує внутрішні заходи щодо підвищення кваліфікації – конференції, тренінги, спеціальні курси та інші програми. Викладачі підтвердили власну задоволеність існуючою в університеті системою планування та підтримки професійного розвитку, під час зустрічі з експертною групою. Разом з тим потребує більшої уваги вивчення деяких методичних потреб академічного персоналу, задоволення яких важливе для розвитку і удосконалення якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності в університеті здійснюється у вигляді моральних та матеріальних заохочень. Моральною винагородою за високий рівень кваліфікації та ефективність праці є оголошення подяки ректора, грамота ректора, а також регіональні та відомчі відзнаки, які подаються за поданням керівництва ВНЗ. Процедура стимулів чітко виписана у відповідних внутрішніх положеннях ЗВО таких як Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_949_65205460.pdf) та Положенням про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам за сумлінну працю зразкове виконання службових обов'язків (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_1837_36433778.pdf), а також згідно п. 4.3. Колективного договору ДУТ на 2020-2025 роки (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_1462_63527482.pdf) щодо матеріального стимулювання працівників університету. Слід зазначити, що діюча процедура рейтингування співробітників недостатньо стимулює розвиток і удосконалення саме навчально-педагогічної діяльності та мало враховує критерії оцінювання якості освітніх програм і освітньої діяльності гарантів і НПП за Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG) - (https://osvita.kpi.ua/files/downloads/Standart_EPVO.pdf). Під час зустрічі експертної групи із викладачами загалом було підтверджено задоволеність існуючою системою стимулювання розвитку викладацької майстерності в університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Відповідність академічної кваліфікації більшості працівників щодо фаховості викладання навчальних дисциплін на ОНП «Менеджмент». 2. Достатньо високий рівень організації системи професійного розвитку викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1. Недостатня організація процесу залучення потенційних роботодавців до організації та реалізації освітньо-наукового процесу на ОНП «Менеджмент». 2. Відсутність результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників на офіційному веб-сайті ВНЗ. Рекомендації: 1. Доцільно покращити процес співпраці та залучення потенційних роботодавців до організації та реалізації освітньо-наукового процесу на ОНП «Менеджмент». Рекомендовано залучення до викладання на освітній програмі професорів із іноземних ЗВО. 2. Слід звернути увагу на підвищення рівня дослідницького досвіду та наявності рейтингових публікацій НПП та аспірантів. 3. Доцільно переглянути процедуру рейтингового оцінювання діяльності гарантів та НПП із більш поглибленим урахуванням критеріїв оцінювання якості освітньої діяльності за Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG, 2015 р.). 4. Покращення рівня матеріального забезпечення мотивації НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Для ОНП "Менеджмент" характерні позитивні елементи за підкритерієм 6.6. Слід зазначити, що ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритерієм 6.5. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з недостатньою організацією процесу залучення потенційних роботодавців до організації та реалізації освітньо-наукового процесу на ОНП, низькою активністю у залученні до викладання на освітній програмі професорів із іноземних ЗВО. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами відеоматеріалів та наданих документів ЕГ встановлено, що фінансові, матеріально-технічні ресурси ДУТ та навчально-методичне забезпечення є достатніми для досягнення здобувачами визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. В університеті наявні відповідні приміщення для проведення лекційних та аудиторних занять аспірантів, а також комп'ютерні лабораторії, організаційно-методичний центр новітніх

технологій, редакційний відділ, актовa зала, студентський центр, бібліотека, гуртожиток, спортивний майданчик, тренажерна зала та медичний пункт у гуртожитку. Деякі аудиторії, які використовуються в навчальному процесі за ОНП, забезпечені мультимедійним обладнанням. В освітньо-науковому процесі використовуються навчальні мультимедійні аудиторії, які оснащені сучасними комп'ютерами. На базі кафедри менеджменту створено лабораторію "Мультиспектральний бізнес-тренажер "IT – Менеджер"", яка укомплектована сучасним інформаційно-технічним обладнанням (комп'ютерною технікою та мультимедійними приладами), а робочі місця оснащені комп'ютерами з виходом до мережі Інтернет та з можливістю роботи з різними програмними комплексами (<https://cutt.ly/ogIEzKv>). Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що у ЗВО наявний вільний доступ до бібліотеки, репозитарію, науково-метричних баз Springer та Warse, методичних рекомендацій, посібників. Загальний фонд бібліотеки становить 166463 примірників. Під час бесіди з директором бібліотеки та гарантом ОНП ЕГ встановлено, що оновлення бібліотечного фонду науковими, та навчально-методичними матеріалами у паперовому вигляді відбувається рідко, що пов'язано з недостатнім фінансуванням. Бібліотека надає безоплатний доступ до різних зарубіжних баз даних до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті (<https://cutt.ly/kgIvOfu>) та видань з відкритим доступом (<https://cutt.ly/BgIvPg8>) для здобувачів та НПП за ОНП. Організаційно-методичний центр новітніх технологій навчання розміщує навчально-методичних та інформаційних матеріалів у системі дистанційного навчання Moodle (<https://cutt.ly/ggIRhO3>, <https://cutt.ly/KgIEE9U>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На підставі огляду матеріально-технічної бази ЗВО, проведення зустрічей зі здобувачами, представниками студентської ради, НПП, представниками допоміжних сервісних підрозділів було встановлено, що викладачі та здобувачі мають безоплатний доступ до мережі Інтернет з будь-якої точки ЗВО та до таких елементів інфраструктури, як спортивна зала, бібліотека, комп'ютерні аудиторії. Здобувачі та НПП мають безоплатний доступ до наукової та навчальної літератури в паперовій та електронній формі для підготовки до лекційних, практичних, семінарських занять та проведення необхідних наукових досліджень. У ДУТ створено електронний репозитарій (<https://cutt.ly/wgIToun>), але наразі інформація щодо підручників та посібників у розділі кафедри менеджменту відсутня. У ЗВО є безкоштовний доступ до науково-метричних баз Web of Science та Scopus, але через спільний доступ з бібліотекою Національним технічним університетом України «Київським політехнічним інститутом імені Ігоря Сікорського». Бібліотека ДУТ забезпечує безоплатний доступ до різних зарубіжних баз даних до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті (<https://cutt.ly/kgIvOfu>) та видань з відкритим доступом, зокрема науково-метричних баз Springer та Warse (<https://cutt.ly/BgIvPg8>). Організаційно-методичний центр новітніх технологій навчання координує оновлення навчально-методичними та інформаційними матеріалами систему дистанційного навчання Moodle (<https://cutt.ly/ggIRhO3>, <https://cutt.ly/KgIEE9U>). У ЗВО розроблено методичні рекомендації студентам та НПП щодо роботи в системі дистанційного навчання ДУТ та методичні рекомендації для НПП з розроблення тестів на базі системи Moodle, які знаходяться у вільному доступі на сайті університету (<https://cutt.ly/ngIRTP2>). Здобувачі та НПП відмітили, що повністю задоволені умовами, які створює та забезпечує ЗВО для реалізації ОНП, проведення наукових досліджень та соціальної діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На підставі відеозустрічі щодо огляду приміщень, виділених для функціонування відповідних служб, навчальних аудиторій, зроблено висновок, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти й дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів шляхом вільного доступу до інформаційних та технічних ресурсів, необхідних для навчання та введення наукової діяльності. Перед початком навчального року з усіма здобувачами проводиться вступний інструктаж, щодо: видів та джерел небезпеки у навчальних приміщеннях, загальних правил поведінки під час освітнього процесу, ознайомлення з Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України. Встановлено, що умови проживання у гуртожитках відповідають санітарно-гігієнічним нормам. Здобувачі ОНП мають можливість звернутися через електронний ресурс "схринька довіри" info@dut.edu.ua (<https://cutt.ly/YgIILKI>) та залишити анонімне звернення. У ЗВО також передбачено можливості організації інклюзивного навчання для осіб з особливими потребами з метою їх соціалізації та забезпечення доступності до навчання. Умови забезпечення доступу осіб з особливими потребами до освітнього процесу регулюються Положенням про порядок організації інклюзивного навчання у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/dgUHKNM>), Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/EgIQg5g>), п. 12.3. Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/qgUHqgU>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ДУТ забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів. Освітня підтримка надана здобувачам денної та заочної форми навчання ОНП "Менеджмент" через доступ до електронної платформи на базі Moodle, де розміщені навчальні матеріали (<https://cutt.ly/KgIEEgU>), для НПП розроблене методичне забезпечення користування системою Moodle (<https://cutt.ly/ngIRTP2>). Всім здобувачам та викладачам надаються персональні логіни й паролі доступу до платформи через корпоративну мережу університету. В особистому кабінеті можна переглядати матеріали за світними компонентами, виконувати домашні (контрольні) завдання, отримувати консультацію. Здобувачі під час зустрічі підтвердили, що вони є долучені до навчально-інформаційної платформи, в якій самостійно можуть опрацювати матеріали навчальних дисциплін. Соціальна підтримка здобувачів забезпечується соціальною інфраструктурою Університету – функціонують гуртожиток, тренажерна зала та медичний пункт у гуртожитку. Консультативну підтримку здобувачі освіти при потребі отримують на кафедрі менеджменту, у відділі аспірантури і докторантури, медичному пункті у гуртожитку. У ЗВО популяризується вільна комунікація між здобувачами, НПП, науковими керівниками та адміністрацією університету. На кафедрі надається організаційна та консультативна підтримка щодо реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. Інформаційної підтримки здобувачів, в тому числі забезпечення навчально-інформаційними матеріалами і відкритим доступом до регламентуючих документів освітнього процесу, здійснюється через сайт ДУТ (<https://cutt.ly/ogIIPwu>, <https://cutt.ly/KgIIJqJ>). У ДУТ є відділ практики та працевлаштування студентів та випускників Державного університету телекомунікацій, який створено у 2013 році з метою налагоджування тісної співпраці з роботодавцями у галузі телекомунікаційних та інформаційних технологій, інформування здобувачів щодо напрямів діяльності та потреби в кадрах підприємств, надання інформації студентам щодо можливостей тимчасового працевлаштування та організація ярмарок вакансій та презентацій підприємств. Діяльність відділу регламентована Положенням про відділ практики та працевлаштування Університету (<https://cutt.ly/egIUHuU>). Роль в формуванні культурних цінностей відіграє Центр культури і мистецтв університету, також організація гуртків художньої самодіяльності, концертів, конкурсів тощо. Після зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалась, що учасники освітнього процесу цілком задоволені підтримкою ЗВО. Чіткої взаємної роботи між структурними відділами в забезпеченні освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти не було виявлено.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ДУТ створено достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Умови забезпечення доступу осіб з особливими потребами до освітнього процесу регулюються Положенням про порядок організації інклюзивного навчання у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/dgUHKNM>), Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/EgIQg5g>), п. 12.3. Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/qgUHqgU>). В університеті є пандуси як ззовні, так і всередині корпусів та два ліфти. Особи з особливими потребами мають змогу спілкуватися з викладачами через дистанційну платформу Moodle чи навчатися за індивідуальним графіком. Можливості навчання за індивідуальним графіком регулюються п. 12.3. Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/qgUHqgU>). У ЗВО зараз немає здобувачів третього рівня вищої освіти з особливими освітніми потребами на ОНП "Менеджмент".

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ДУТ немає окремого внутрішнього нормативного документа, за допомогою якого можуть бути врегульовані конфліктні ситуації, пов'язані з сексуальними домаганнями та дискримінацією, запобігання та виявлення фактів недоброчинності, хабарництва, порушень правил поведінки. У ДУТ діє Кодекс академічної доброчесності (<https://cutt.ly/AgUJo2e>), в якому зазначено заходи запобігання порушень академічної доброчесності та процедури встановлення і прийняття рішень з питань імовірних таких порушень. Всі учасники освітнього процесу повинні виконувати правила, зазначені в Кодексі. У ЗВО діє Антикорупційна програма Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/2gITL9b>, <https://cutt.ly/WgITKj7>), призначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Полонську Н.Ю. – начальника відділу внутрішнього контролю. Метою Антикорупційної програми є проведення консультаційної роботи та надання допомоги з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства; здійснення розгляду заяв про виявлені корупційні правопорушення та прийняття, за результатами розгляду, відповідних рішень та висновків тощо. Аспіранти ОНП "Менеджмент" та інші учасники освітнього процесу можуть скористатися електронною скринькою довіри для письмового звернення щодо вирішення конфліктної ситуації, контактна інформація є на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/qgImQ9X>). У разі потреби створюється тимчасова комісія, яка перевіряє факти існування конфліктних ситуацій. Результати розгляду звернень повідомляються учасникам процесу письмово або усно. Розгляд скарг регулюється ЗУ «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації», «Про звернення громадян». Після зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу ЕГ з'ясовано, що фактів щодо виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією на даний час не було зафіксовано на ОНП "Менеджмент". Здобувачі ОНП поінформовані, яким чином діяти й куди слід звертатися у разі виникнення подібних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. В цілому спостерігається достатній рівень фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення для ведення освітньої діяльності та інформатизації навчального процесу на ОНП. 2. У ДУТ створені всі умови для комфортного та безпечного навчання здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: 1. Бібліотечні фонди за спеціальністю 073 Менеджмент є частково застарілими через обмежене фінансування. 2. Відсутність опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування щодо виникнення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). 3. Недостатня активність та взаємодія структурних відділів в забезпеченні освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. 4. Відсутність внутрішнього положення, за допомогою якого можуть бути врегульовані конфліктні ситуації. Рекомендації: 1. Розширити фінансування бібліотеки щодо оновлення бібліотечного фонду затребуваною сучасною навчальною та науковою літературою з менеджменту на будь-яких носіях. 2. Активізувати опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування щодо виникнення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). 3. Налаштувати чітку взаємодію між структурними відділами та їхню ініціативну участь в забезпеченні освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. 4. Розробити окреме внутрішнє нормативне положення, за допомогою якого можуть бути врегульовані конфліктні ситуації, пов'язані з сексуальними домаганнями та дискримінацією, запобігання та виявлення фактів недоброчинності, хабарництва.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1, 7.3, 7.4 та 7.5. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з відсутністю опитування усіх учасників освітнього процесу щодо виникнення конфліктних ситуацій; з низькою активністю структурних відділів у забезпеченні освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП у ЗВО відбувається згідно із процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та у відповідності з Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного університету телекомунікацій (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_447_28574679.pdf). У цьому документі визначена система індикаторів та ключових заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти при розробці та затвердженні програм, здійсненні поточного моніторингу та періодичного перегляду програм (п.5.10). Крім того Вченою радою ЗВО додатково затверджено Методичними рекомендаціями з розробки та оформлення ОНП здобувачів вищої освіти у ДУТ (http://www.dut.edu.ua/uploads/p_449_16381061.pdf). Усі ці документи розміщено у вільному доступі на сайті ЗВО. Експерти мали можливість ознайомитися з витягом з протоколу засідання кафедри та пересвідчитись у достовірності інформації, наведеній у відомостях про самооцінювання. За результатами зустрічі експертної комісії та гаранта, а також результатів самооцінювання отримана інформація щодо періодичного перегляду ОП на підставі оновлення пропозицій здобувачів та представників академічної спільноти з урахуванням вимог ринку праці та сучасних тенденцій розвитку суспільства. Зокрема, перше видання ОНП «Менеджмент» затверджене Вченою радою ЗВО 24 березня 2016 р., протокол №11. Подальший перегляд пов'язаний із змінами в ОНП освітніх компонент в блоці вибіркових дисциплін через замінену дисципліни «Прогнозування управлінської діяльності» на

«Моделювання управлінської діяльності». Експерти мали можливість ознайомитися з витягом з протоколу засідання кафедри та пересвідчитись у достовірності інформації, наведеної у відомостях про самооцінювання.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з пунктами 6.10, 6.11, 6.12 Методичних рекомендаціями з розробки та оформлення ОНП здобувачів вищої освіти у ДУТ зазначено, що однією із підстав для перегляду ОП є результати моніторингу задоволеності роботодавців та здобувачів, до якого безпосередньо залучаються представники органів місцевого самоврядування та здобувачі. Під час проведення акредитації експертами встановлено, що здобувачі вищої освіти безпосередньо залучені до процесу періодичного забезпечення її якості як партнери. З метою моніторингу думки здобувачів щодо якості освітнього процесу, отримання зауважень та пропозицій у ЗВО періодично проводиться обговорення на засіданнях кафедр. В якості підтвердження експертній групі були надані протоколи засідання кафедри № 3 від 27.09.2017 р. та № 5 від 23.10. 2019 р., №3 від 26.09.2018 р. На запит експертної групи гарант програми надала приклади таких анкет та результати їх опрацювання з позитивними відгуками. Представники студентського самоврядування підтвердили факт залучення в процес обговорення щодо якості підготовки здобувачів. Крім того, представники студентського самоврядування можуть вносити пропозиції щодо забезпечення якості освітнього процесу на засіданнях вченої ради та університету. Але представники аспірантів в студентському самоврядуванні відсутні, натомість здобувачі вищої освіти ДУТ залучаються до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету та приймають участь в засіданнях студентського наукового товариства (СНТ), де мають змогу висловлювати свою думку та пропозиції стосовно забезпечення якості освіти в ДУТ в цілому, змісту ОНП та процедур за забезпечення якості її реалізації зокрема.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Рекомендації роботодавців були частково враховані розробниками ОНП. Питання щодо підготовки докторів філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» неодноразово обговорювали розробники ОП із представниками роботодавців на різноманітних інформаційно-комунікаційних заходах (консультації, конференціях тощо). Серед основних питань, які обговорювались на даних заходах були питання щодо зацікавленості підприємств в наукових розробках аспірантів, які б вони могли впровадити в подальшому в свою діяльність. Зазначені пропозиції були внесені в ОНП шляхом наповнення таких овітніх компонентів як «Креативний менеджмент», «Інноваційні технології у менеджменті підприємства» та «Сучасні технології бізнес-менеджменту і адміністрування». Але на думку експертної групи, крім освітньої складової, доречно більш активно залучати роботодавців і до удосконалення ОНП «Менеджмент» щодо стимулювання розвитку дослідницьких навичок здобувачів, зокрема реалізації спільних наукових проєктів, надання аналітичних послуг для представників бізнес-спільноти тощо.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО є окремого структурний підрозділ, Відділ практики та працевлаштування студентів та випускників Державного університету телекомунікацій, який займається відстежуванням кар'єрного шляху випускників (<https://cutt.ly/OgIDPEq>). Також відділ займається інформуванням здобувачів щодо напрямів діяльності та потреби в кадрах підприємств, надання інформації здобувачам щодо можливостей тимчасового працевлаштування та організація ярмарок вакансій та презентацій підприємств. Діяльність відділу регламентована Положенням про відділ практики та працевлаштування Університету (<https://cutt.ly/egIUHuU>). ЕГ було виявлено, що у ЗВО організовуються та проводяться ярмарок професій, дні кар'єри та зустрічі з роботодавцями. Представником відділу практики та працевлаштування студентів та випускників ДУТ здійснюється моніторинг вакантних місць для працевлаштування у регіональних центрах зайнятості та надає відповідні рекомендації здобувачам. Під час зустрічей з гарантом ОНП та представниками структурних відділів було встановлено, що у ЗВО наявна практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників даної та інших ОНП, однак ці обов'язки в основному покладаються тільки на випускні кафедри. Під час зустрічі з гарантом та начальником відділу кадрів, експертною групою було з'ясовано, що деякі випускники аспірантури залишаються працювати в університеті як НПП (п'ять аспірантів кафедри за сумісництвом працюють на кафедрі асистентами), інші працевлаштовані у приватному бізнесі або створили власний бізнес, працюють в інших ЗВО та державних інституціях. Випускників за ОНП "Менеджмент" ще не було.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Це підтверджено внутрішніми документами ЗВО. Контроль діяльності науково-педагогічних працівників, заслуховування, обговорення та прийняття рішень відбувається на засіданні кафедр. З метою виявлення проблемних питань у ЗВО існує практика проведення анонімного анкетування здобувачів щодо якості освітньої діяльності за ОП. Порушень існуючої в університеті періодичності перегляду ОП не виявлено, однак оперативність реагування на поточні результати опитування стейкхолдерів потребує покращення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередніх акредитацій за ОНП «Менеджмент» не здійснювалося. Але при удосконаленні програми гарант і академічний персонал враховували певні висновки та рекомендації експертів щодо акредитаційної експертизи за іншими освітніми програмами університету.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В організаційному контексті ЗВО вживає належних заходів для розробки системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Це підтверджує низка якісно опрацьованих регуляторних документів. Відповідальними за впровадження та виконання постійного моніторингу і перегляду відповідних освітніх програм та їх компонентів є: випускові кафедри, ВРНН та групи забезпечення спеціальності та Вчена рада університету. Здобувачі залучаються до процедур розробки, моніторингу та перегляду освітньої програми. Крім того, до процедур забезпечення якості залучаються представники з інших ЗВО та наукових установ у якості рецензентів ОНП, робочих програм та методичних матеріалів для дисциплін, які викладаються на програмі, наукових публікацій викладачів та здобувачів. Між тим комплексна оцінка експертною групою освітнього середовища засвідчує про існування і певних резервів для покращення існуючої культури якості в університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Наявність якісно опрацьованих регуляторних документів ЗВО щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, а також практик їх оперативного оновлення. 2. Залучення здобувачів освіти до процесу періодичного перегляду освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони та недоліки: 1. Відсутність у нормативних документах ЗВО чітких термінів обов'язкового періодичного оновлення освітніх програм. 2. Недостатньо активна участь стейкхолдерів в процесі моніторингу та перегляду освітньої програми у контексті тематичного оновлення освітніх компонент, а також формування ПРН. Рекомендації: 1. Необхідно вносити коригування або додаткові оновлення до змісту освітньо-наукової програми «Менеджмент» мінімум один раз на рік. 2. Слід посилити співпрацю із випускниками аспірантури минулих років саме за напрямом удосконалення освітньо-наукового процесу з метою покращення практичного досвіду та обміном інформації, покращення організації та провадження освітнього процесу, урізноманітнення наукової складової ОНП. Варто більш активно залучати стейкхолдерів до тематичного оновлення навчальних дисциплін ОНП «Менеджмент».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.2, 8.3, 8.4, 8.6 та 8.7. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з системою забезпечення якості ЗВО та уточнення процедур

оновлення освітніх програм. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, розміщено у вільному доступі на офіційному сайті Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/mgUGrw2>), які чітко та зрозуміло прописані у Статуті Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/tgUGQFq>), Положенні про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/GgIzEpL>), Положенні про організацію та проведення поточного та семестрового контролю здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/SgUGFC9>), Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/qgUNhgU>), Кодексі академічної доброчесності Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/AgUJo2e>), Положенні про порядок організації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/agUHICv>), Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДУТ (<https://cutt.ly/EgUHd6Q>), Положенні про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/agUHDLH>), Положенні про порядок організації інклюзивного навчання у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/dgUHNKM>), Інструкції щодо перевірки на академічний плагіат наукових робіт, кваліфікаційних робіт, навчально-методичних матеріалів здобувачів вищої освіти, наукових та науково-педагогічних працівників Державного університету телекомунікацій з використанням технічних засобів (<https://cutt.ly/AgUHBrx>), Положенні про неформальну та інформальну освіту Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/ogUJj65>), Положенні про порядок перезарахування результатів навчання (трансфер кредитів) у Державному університеті телекомунікацій (<https://cutt.ly/4gUJvko>). Доступність цих документів забезпечується через їх оприлюднення та своєчасне оновлення у разі внесення змін на офіційному сайті ЗВО. Інформування аспірантів щодо їх прав і обов'язків систематично здійснюється гарантом ОНП, науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками, за якими закріплені дисципліни ОНП, різними структурними відділами університету. За результатами проведених зустрічей з усіма фокус-групами підтверджено, що усі необхідні для організації даного процесу документи є у вільному доступі. Також під час реалізації ОНП забезпечується чітке виконання усіх встановлених правил та процедур.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті університету наявний розділ для громадського обговорення освітніх програм - внесення пропозицій та зауважень (<https://cutt.ly/ugYIaH8>). За результатами зустрічей з гарантом ОНП, фахівцями структурних підрозділів університету встановлено, що ОНП розміщується на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/YgYIuXW>) у відповідні строки, не пізніше ніж за місяць до її затвердження задля можливості усім стейкхолдерам внести пропозиції та рекомендації. Оголошення щодо програми візиту експертної комісії, яка проводила акредитацію ОНП "Менеджмент" та інформація про відкриту зустріч усіх охочих розміщено на сайті університету (<https://cutt.ly/WgYPYAb>, <https://cutt.ly/4gYPIhw>, <https://cutt.ly/jgYPH8n>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час акредитаційної експертизи було підтверджено факт оприлюднення на офіційному сайті точної та достовірної інформації про ОНП "Менеджмент" (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для забезпечення інформаційних потреб усіх учасників освітнього процесу та суспільства в цілому. Даний факт встановлено як на підставі співбесід з усіма групами стейкхолдерів, так і аналізу офіційного сайту ЗВО (<https://cutt.ly/ugYIaH8>, <https://cutt.ly/YgYIuXW>). Оприлюднюється також Тимчасовий стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 073 Менеджмент, каталог вибіркових дисциплін та силабуси обов'язкових та вибіркових компонент ОНП, які викладені в достатній кількості (<https://cutt.ly/ugYIaH8>, <https://cutt.ly/dgYAhpE>). На сайті університету є посилання на розклад занять (<https://cutt.ly/sgYAsC4>). Також здобувачі можуть зробити проінформований та обґрунтований вибір щодо вступу на ОНП "Менеджмент" та ознайомитися з правилами прийому до аспірантури (<https://cutt.ly/4gYAiUB>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Інформація, що надана у внутрішніх нормативних документах є легкодоступною, чіткою та зрозумілою. 2. Офіційний сайт ДУТ є доступним для кожного учасника освітнього процесу, які навчаються або забезпечують ОНП Менеджмент, та усіх заінтересованих осіб. 3. Також на офіційному сайті університету розміщено всю необхідну інформацію щодо графіка навчального процесу та розкладу занять. 4. У ЗВО є чіткі процедури представлення проєкту ОНП на сайті та розділ для громадського обговорення освітніх програм. 5. Наявні правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони є доступними, визначені чітко та зрозуміло.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: 1. Процедура залучення зовнішніх стейкхолдерів до процесів розроблення, зміни, оновлення ОНП не є публічною. Рекомендації: 1. Забезпечити максимальну відкритість усіх етапів та процедур розроблення, зміни, оновлення та моніторингу ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 та 9.2. ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з недостатнім рівнем публічності процесів розроблення, зміни, оновлення і моніторингу освітньої програми. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9 на рівні B з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Відповідність змісту ОНП «Менеджмент» науковим інтересам здобувачів вищої освіти засвідчує наявність у структурі освітньої програми таких обов'язкових (нормативних) навчальних дисциплін, як «Філософія», «Іноземна мова», «Основи наукових досліджень», «Креативний менеджмент», «Інноваційні технології у менеджменті підприємства», «Управління ризиками та кризами», «Управління стратегічними змінами» та «Менеджмент комунікацій». Вибіркові освітні компоненти циклу професійної та практичної підготовки ОНП «Менеджмент» також відповідають науковим інтересам здобувачів вищої освіти та сприяють розвитку наукового світогляду. За результатами зустрічі 1, 4, 5 та резервної зустрічі було з'ясовано, що (1) здобувачка 4-го року навчання Ірина Маковецька має тему наукового дослідження «Управління комунікаціями в підприємствах», якій відповідають такі освітні компоненти: «Сучасні управлінські теорії», «Організаційно-економічне моделювання діяльності підприємств», «Міжнародні наукові товариства та програми в менеджменті»; (2) здобувачка 3-го року навчання Марина Мартиненко має тему наукового дослідження «Стратегічний розвиток підприємств зв'язку», якій відповідають такі освітні компоненти: «Організаційно-економічне моделювання діяльності підприємства», «Методи наукових досліджень в менеджменті» та «Міжнародні наукові товариства та програми в менеджменті». Також, під час зустрічі 3, науково-педагогічні працівники, що викладають на ОНП «Менеджмент», враховують теми наукових досліджень здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» при підготовці до лекційних занять, розробленні завдань до практичних (семінарських) занять та завдань для самостійної роботи, що можливо за рахунок навчання у малих групах. Здобувачі вищої освіти ОНП «Менеджмент» (зустрічі 4, 5) також підтвердили врахування викладачами їх тем наукових досліджень у змісті навчальних дисциплін. Щодо оволодіння здобувачами вищої освіти ОНП «Менеджмент» викладацької компетентності, то в навчальному плані передбачені освітні компоненти: (1) обов'язковий - «Філософія» та (2) вибіркові - «Сучасні методи викладання у вищій школі» / «Освітньо-наукові технології у вищій школі», «Методи наукових досліджень в менеджменті» й педагогічна практика.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Проведений комісією аналіз засвідчив, що в цілому наукова діяльність аспірантів відповідає тематикам дослідницької діяльності наукових керівників. Зокрема у наукових керівників Зеліско І.М. (здобувач Ху Цун Дзе) та наукового керівника Лазаренко Л.В. (Здобувач Ващенко О.П.) за тематикою досліджень опубліковано три наукові праці, у Алієва К.Ф. (науковий керівник Стецюка П.А.) за тематикою дослідження здобувача надруковано чотири наукові статті у фахових виданнях та посібник. Слід звернути увагу на гаранта ОНП Гудзь О.Є., яка має сім опублікованих статей у фахових виданнях, які відповідають тематиці дослідження аспірантки Маковій В.В., та десять дотичних наукових публікацій з здобувачем Мартиненко М.О. Позитивним є той факт, що більшість наукових керівників є активними дослідниками, однак лише Гусева О.Ю. має наукову публікацію в журналі, який включений до науково-метричної бази Scopus. Всі інші керівники взагалі не мають оприлюднених результатів досліджень у міжнародних виданнях та журналах, де частка національних авторів є мінімальною та забезпечується принцип рецензування «Double-blind review». Найчастіше такі видання включені до міжнародних науково-метричних баз Scopus та/або Web of Science. Тому за науковою складовою ОНП «Менеджмент» існують резерви для підвищення активності дослідницької діяльності академічного персоналу.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

У межах ОНП для проведення та апробації результатів наукових досліджень в ДУТ надаються такі організаційні та матеріальні можливості: використання комп'ютерних залів, що обладнані сучасним устаткуванням і програмним забезпеченням; участь у науково-практичних заходах, наприклад, у ДУТ щорічно проводяться дві наукові конференції економічного напрямку. Також у ЗВО є можливість попередньої апробації результатів дисертацій здобувачів на міжнародних конференціях, як міжнародна науково-практична конференція «Економічний потенціал сталого розвитку країни: сучасний стан, тенденції та проблеми відтворення» м. Львів; міжнародна науково-практична конференція для студентів, аспірантів та молодих учених «Соціально-економічний розвиток країн: досвід, проблеми, перспективи» м. Київ; міжнародна науково-практична конференція «Сучасні наукові погляди на економічні механізми стимулювання соціально-економічного розвитку» м. Ужгород; міжнародна науково-практична конференція «Антикризове управління: держава, регіон, підприємство» м. Ле-Ман, Франція. Інформація про конференції та грантові конкурси оновлюється на сайті ЗВО в розділі «Наука - Конференції та семінари» (<https://cutt.ly/SgIviBo>). У аспірантів і наукових керівників є можливість щорічно відвідувати міжнародні науково-практичні семінари Міжнародного союзу електров'язку, оскільки ДУТ є його членом, та залучати широке коло науковців та практиків міжнародної спільноти для обговорення наукових питань за спеціальністю. У ДУТ наявна практика проведення міжкафедральних наукових семінарів для попередньої експертизи дисертацій аспірантів та наданні висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. У здобувачів та інших учасників ОНП є можливість опублікувати результати наукових досліджень у фахових наукових журналах і збірниках, що видаються ДУТ: наукові дослідження здобувачів та їхніх керівників можуть висвітлюються у фаховому виданні як «Економіка. Менеджмент. Бізнес», який входить до переліку наукових фахових видань України (<https://cutt.ly/VgIvzMI>); використовувати ресурси бібліотеки (<https://cutt.ly/qgIvmiX>). Бібліотека ДУТ надає доступ для здобувачів, наукових керівників та НПП за ОНП до різних зарубіжних баз даних до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті (<https://cutt.ly/kgIvOfu>) та видань з відкритим доступом (<https://cutt.ly/BgIvPg8>). Зазначене сприяє не тільки реалізації освітніх компонент, але й досягненню дослідницьких цілей, пов'язаних із розв'язанням практико-орієнтованих завдань та перевіркою гіпотез наукових пошуків.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ДУТ забезпечує можливості залучення здобувачів вищої освіти до міжнародної академічної спільноти через участь й виступи на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, які проводяться як в Україні, так і закордоном. Ректор ДУТ, проф. Толубко В.Б. під час зустрічі 2 звернув увагу, що ДУТ є дійсним членом Міжнародного союзу електров'язку, який щорічно на базі університету проводить представницькі міжнародні науково-практичні семінари, із широким залученням науковців та практиків міжнародної спільноти. Здобувачі вищої освіти ОНП «Менеджмент» (зустрічі 4, 5) зазначали, що активно беруть участь у міжнародних конференціях Міжнародного союзу електров'язку, які проводяться в Україні та закордоном. Гарант (зустріч 1), наукові керівники (зустріч 10) та здобувачі вищої освіти ОНП «Менеджмент» (зустрічі 4, 5) беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях із виступами («Економічний потенціал сталого розвитку країни: сучасний стан, тенденції та проблеми відтворення»; «Соціально-економічний розвиток країн: досвід, проблеми, перспективи»; «Антикризове управління: держава, регіон, підприємство» м. Ле-Ман, Франція). В цілому, здобувачі вищої освіти ОНП «Менеджмент» під час зустрічей 4, 5 висловили задоволеність можливостями міжнародної академічної спільноти.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники аспірантів беруть участь у дослідженнях за темами, які виконуються у межах робочого часу викладачів згідно індивідуального плану роботи за ініціативою самих НПП. У 2019 році розпочалася робота над ініціативною темою із назвою «Методичні підходи щодо формування та реалізації сталого розвитку галузі зв'язку, інформації та інформатизації» (№0114U002053). Зокрема, її здійснюють такі наукові керівники аспірантів ОНП «Менеджмент» як Гудзь О.Є. та Лазоренко Л.В. Також до виконання теми залучалися і деякі аспіранти програми. Результати досліджень за цією темою регулярно публікувалися, але практично не впроваджувалися. Крім того в результатах самооцінки експертній групі був наданий перелік ініціативних державно-науково-дослідницьких робіт кафедри Менеджмент. Але такі теми не є дослідницькими проектами, що пройшли незалежну експертизу та отримали фінансування на конкурсних умовах. Крім того, наукові керівники здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем не долучаються до виконання договорів на створення і передачу науково-технічної продукції (господарських договорів), а також до конкурсних наукових (інноваційних) проектів, що фінансуються із державного (місцевого) бюджету.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Стандарти і процедури дотримання принципів академічної доброчесності у ДУТ регламентуються, внутрішніми нормативними актами: Кодексом академічної доброчесності Державного університету телекомунікацій (<https://cutt.ly/AgUJo2e>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДУТ (<https://cutt.ly/EgUHd6Q>), Інструкцією щодо перевірки на академічний плагіат наукових робіт, кваліфікаційних робіт, навчально-методичних матеріалів здобувачів вищої освіти, наукових та науково-педагогічних працівників Державного університету телекомунікацій з використанням технічних засобів (<https://cutt.ly/AgUHVrx>). Аспіранти та наукові керівники підписують Декларацію про академічну доброчесність. В сукупності ці документи формують сучасне нормативне поле для усвідомлення всіма учасниками освітнього процесу політики та умов дотримання принципів академічної доброчесності у ДУТ, правила є чіткими та зрозумілими. Особлива увага у ЗВО приділяється перевірці усіх наукових праць здобувачів, наукових керівників та НПП на плагіат. Більшість наукових керівників мають публікації у періодичних виданнях, які забезпечують процедуру перевірки оригінальності та унікальності тексту. Для всіх публікацій наукових керівників, які є дотичними до тематики аспірантів, забезпечується перевірка унікальності шляхом використання університетських ресурсів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

1. Зміст ОНП «Менеджмент» відповідає науковим інтересам здобувачів вищої освіти, що підтверджується наявністю у структурі ОП обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, також забезпечується оволодіння викладацької та дослідницької компетентностей. 2. ЗВО підтримує традицію виконання ініціативних кафедральних НДР із залученням аспірантів. 3. ДУТ надає можливості долучення здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» до міжнародної академічної спільноти через участь й виступи на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях. 4. Можливість опублікувати результатів наукових досліджень у фаховому виданні “Економіка. Менеджмент. Бізнес”, який входить до переліку наукових фахових видань України. 5. Наявність практики проведення міжкафедральних наукових семінарів для попередньої експертизи дисертацій аспірантів та наданні висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабкі сторони: 1. Перелік вибіркових дисциплін частково відображає специфіку наукових досліджень аспірантів. 2. На ОНП «Менеджмент» не розвинуті можливості долучення здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» до міжнародної академічної спільноти через (1) публікації у міжнародних виданнях, що індексуються у міжнародних науково-метричних базах Scopus й Web of Science; (2) участь у спільних дослідницьких проектах; (3) міжнародне стажування аспірантів за кордоном впродовж навчання на ОНП «Менеджмент». 3. Можливості ЗВО, стосовно створення спеціалізованих вчених рад для проведення разових захистів аспірантів ОНП “Менеджмент” є обмеженими, що обумовлено вузькою специфікою тем наукових досліджень; існує проблема пошуку рецензентів та потенційних Голів рад. Рекомендації: 1. Розширити перелік вибіркових дисциплін з урахуванням специфіки наукових досліджень аспірантів. 2. Розширювати можливості долучення здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» до міжнародної академічної спільноти у ДУТ через (1) публікації у міжнародних виданнях, що індексуються у міжнародних науково-метричних базах Scopus й Web of Science; (2) участь у спільних дослідницьких проектах; (3) міжнародне стажування аспірантів за кордоном впродовж навчання на ОНП «Менеджмент». досліджень аспірантів. 3. Забезпечити можливість створення спеціалізованих вчених рад для проведення разових захистів випускників ОНП “Менеджмент” на основі планування публікацій потенційних рецензентів та Голів

разових спеціалізованих рад. Розглянути можливість подвійного керівництва науковими дослідженнями аспірантів шляхом залучення вчених з-поміж партнерських науково-дослідних інституцій.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП "Менеджмент" має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 10.1 та . ЕГ фіксує некритичні недоліки, пов'язані з інтернаціоналізацією освітньо-наукової діяльності на освітні програмі, низьким рівнем публікаційної активності здобувачів та наукових керівників, обмеженими можливостями апробації результатів на міжнародному рівні. ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 10 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма візиту ДУТ 073МН 19-21.10.2020.pdf</i>	SF9oWFbWNC3f0anfmlNDAYiUlvlnuytw2orL3Ik Wxw=
Додаток	<i>Розподіл дисциплін до Положення 2016.pdf</i>	9rNZMuOzMuhYl7H78Fqy77ARWP9ghfAqlukXyvL Q7E=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Пирог Ольга Володимирівна

Члени експертної групи

Ільєнко Оксана Вікторівна

Скрипнікова Олена Сергіївна